

Оразагыыз кыабыл болсун!

Газета издаётся на
балкарском языке
с 1924 года.

Интернет-версия:
zaman.smikbr.ru

2011 жыл
27-чи август,
шабат күн
№ 162 (18833)

Багысы 3 сомду

КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИНИ ЭМ ПРАВИТЕЛЬСТВОСУНУ ГАЗЕТИ **ВРЕМЯ** ГАЗЕТА ПАРЛАМЕНТА И ПРАВИТЕЛЬСТВА КАБАРДИНО-БАЛКАРСКОЙ РЕСПУБЛИКИ

Мамырлыктың, келишүүлүктө, ниет кичүнө, акшылыктыга аланышчу-бирликни күчөндүрүгө

Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти А.Б.Канокону Ораза байрам бла алгышслау

Къабарты-Малкъар Республиканы Парламентини эмдэ Правительство атыралдан, кесим энин да Къабарты-Малкъарны муслиманларыны сыйлап Рамазан ай бошталгыны эмдэ жууклашкып келген Ораза байрам бла жюргөндөн кызыу алгышлайыла.

Хар муслиман да бу байрамны бек сыйлы кереми, ораза бошалгыны кичи да угдай бек алгы жюрек тазалык келгени, огурлулуку этгерге, жан ауруугуна улуу онгла ачылышлары ючюн. Сау айны дин ачкун Алахха күүлүк этмиде ётдюрөгилде, кыолайсызлагга болушчу, башхалага да акшылыкка этер ючюн, кыларандан келгени амагандыла. Аланы ораза айны ичинде алгын ниет кичери, сау-лыклары, хунерликери да жамауаттыңда мамырлыкты бла келишүүлүктө күчөндүрүгө, кен конфессиялары бирге ишлеулерин айнутууга себептик этерикерине ийнанама. Огурулу ишлерин ёсөп келген төлөгө юлгө болосуна, халкыбызны бирлигине, тууган республикабызны жашауна күүлүк этсиле!

Къабарты-Малкъарны муслиманларына, аны битеу халкына алгыш эте, саулыкту, насылы болуругузу, тынч-ыракат жашау этерикерине сыйгенини билдиреме.

Пресс-конференция

Огурулу ниетле жүреклеге сингсинле

Ораза ачылырны алдында Къабарты-Малкъарны Муслиманларыны дин управленисыны председатели Хазретали Дзасежов республиканы асламы информации органларыны журналисттери бла тобощени. Он Улуу Аллахха сыйлы Курбаны бу Рамазан айда туюнген эсгергенди. «Ораза ачылырға 4-5 күн кыалганын, анга тиийлисица хазырлануу хар муслиманны борчу болганын чертенди. «Понхладан тазалануу, кутулуп ай кырап-кырагычыны бошанды. Сыйлы фыйғамбарыбыз аны юсюнден былай айтканды: «Адамла Рамазан айны мағанасын билесе, оразаларын сау жылыны ичинде аманай туру эдиле». Алайда да ораза ачылыр юнгө, ниетлерибизни тазалап, осал кылыкларыбыздан, аман ишлерибизден кутулуп туберге Аллах насип берсин бизге»,- дегени.

Мунтй андан ары сепазак муслиманна ораза айда иги бошамчылыкларын битеу жашауларында этип турулары, сууалык алынуу хар заманда эсе тутарлары кылатпак кылатпак айланга хар инсанды аны тежегенди. «Огурулулук, жандаурулук жүреклеринде болгын инсанлагга Алахха хурметти уулдуу. Хар бирби аны жашаган жерибизде, ишбизге эсе туталык, кесибизге, битеу жамауатк алай бир ыракталык, жонгиллик келликчи»,- дегени Хазретали Дзасежов. Кывар кечени мағанасыны юсюнден айта, он бийликте: «Рамазан айда кывар кечени кылай билриге болукуду деп

Жамауат папата

Коммерциялы бомагын организациялары онгарын - толду хайырганырга

Бу ююнде КъМР-ни Жамауат папатысыны жайылуу болганды. Анда сөз Къабарты-Малкъарда гражданд жамауатын кырууда коммерциялы болмаган организациялары жерин юсюнден барганды. Жамауат папатыны башчысы Пшикан Таов, бу теманы мағаналыгынын чертп, комиссия халда ишлемеген организацияла асламысында жамауатда болган торпелени бла байламлы жаратылганлары эм халкыга керекти жуула тамамлапаларынан белгиленди. Ала маданянты, имуну, билим беруюн эм баш сафарланы айнутууга себептик этдиле, жандаурулук бла юрөшуде, ФД-ни Гражданд кодексинде айтылгычына, бу торпю организацияны баш борчылары - кеслери хайыр калтыру угдай халкыны жашауун игиледиру, адамлагга

1-чи сентябрь – Билимни ююнюдо Бек баш борч – акыллы, тири, интеллигент адамны ёздорууду

Жангы окуу жыл бошланганы бла байламлы Къабарты-Малкъар Республиканы Президенти А.Б.Канокону алгышслау

Багылары окуучула, хурметли преподавательле! Сизни Билимни юню бла, жангы окуу жыл бла бошланганы бла алгышлаймы! Биринчи классладагыларга бу биринчи кунгуруюн байрамды, окуучуларга, студентге бла педагоглага уа – жангы затланы билуу жангы бла сейрилик ишлерин андан ары бардырууду.

Хар бирибизни да кесибини биринчи сентябрьде, кесибини биринчи устаныбизге эсбиледи. Алайды, арта да бизни жашауубузда мағаналы башха ишле да боладыла, алай бу юн а ёмюрде да эсбиле кыалады.

Окуучула, кеслери ата-аналарыны келир заманда ышангылы адамлары болгандан сора да, битеу кырлары да ышангылы адамларыдыла. Россейде эмдэ тыш кыралпада окуу юйлени бек иги методикаларын эсе алуу бла терен билим беруно жалчыгырга юрөшгенибиз да анданбы. Бюгонюкде Къабарты-Малкъарда билим алуу ючюн, бир кибик тең онгла кыралга кыдала окуу юйлере керекти затла эм кыруу техника бла жалчытынгандыла, ала толусунай Интернетте

кыошугандыла. Быйыл бек кыуам муниципальный районлада жангы школла эшклерин кен ачарыкыдыла. Ала барысы да салынган борчлары тынгыла тамамларга он бериледе ашы билим алгын, адепти, тири, интеллигент адамны ёсдюрюгө эмдэ юйретирге. Республиканы окуу юйлеринде тохташхан хал да, дерле кеслери да бек аламат, бек сейрилик да болурула, алай бла уа окуу юйлени бошаганла хар жаны бла да тынгылы билим алгын спецциалисте болуп чыгарла деп ишанама.

Башлана турган жылда педагогла жангы чыгармачылык жетишимлеге жетерлерин, студентлени уа келир заманда алык усталыкларыны жашырылыкларына юйрениуде чыгармачылык унуулары эмдэ ниет ючлери болурун, школнула окууларында окуу жетишимле болдурларын, ата-анала уа кеслери сабийлерини ишлеринде тёмлюлук этерлерин эмдэ алага тири кыатышларынын сыйгенини билдиреме.

Сизге саулык, эсенлик тилейме, жашауугуз кыолайлы, кыуанчы, ышануулу да болушугузу сау системасы кыралганын белгилегени. 2006 жылдан бери кеп сабийли юйрөгө көч эм андан да кеп балачык ёсдорөгөле саналгандыла берилген эсгергенди. «Демография болууну игиледириудю-2007 жылда жарашдырылган республиканы программа сыны хайырганда а кыаганакланы араларында елгенени азайтырга, адамларыбызны жашуу ёмюрлерин узайтырга он чыкгычын чертенди.

Президент арт жылда юйрөгөле болушугузга кыаллы мадарла этип-егерлери юсюнден да айтканды. Аладан бери: «Ана макатулукчу» майдады токташдырылды. Он эм андан да кеп сабий ёсдореген аналарга ма он саууга бла бирге микроавтобус бериледи. Беш эм андан да кеп сабий ёсдорегенге уа хар балачык ючюн 7 миң сом тёлө бериледе. Битеу да кеп сабий ёсдорегенде 72 ана алай машина кыюлу болганды. 2007 жылдан бери 94 ана сауаланганды.

«Мен сизни алгыгызда баш урамы, сизни кыагыгызына мағаналыгытын бла улуугурун айтпай аныглатхан окуна кыйынды», -

Ачыры 2-чи беттеди.

«Башхала бизден юйренирча, юлгю алырча ишлерге борчлубуз»

Окуу жылы алдында устананы, ата-аналаны, сабийлени де жангы куралда билейди. Ала барысы да андан ашы жетишимле сакыйдыла. Кылай хазырганында ала республиканы школлары? Кылай торпелени болукудула бийин окутуу-юйретуу ише? Бу эм башха затланы юслеринде Билимни ююнюдо алдында КъМР-ни билим берюу эм илму министрини орунбасары Л.А. Дорохина бла ушак этибиз.

Лидия Алексеевна, жангы окуу жыл да жетди. Кылай хазырганында быйыл ала республиканы школлары? «Устак коллективени, ата-аналаны болушуклары бла алада ремонт ишле тынгыла баргандыла. Бюгонюкде кезиуду окуу жылыны юсюнден айтканды, школла анга толусунай хазырыла. Айтханыча, алада ремонт ишле бешинчи августта дерле бошталгандыла. Районлары хар биринде школлары хазыркыларына кыраган комиссия да кыралган эди. Оналгычы августтан бери алагы министрствону, башхача айтканды, республика комиссия кырай турады. Он иш конуучу бардырылгыны себетли окуу жылгы хазырганында айырыла болганына устананы республиканы август кенгештеринде эни белгилерикчи. Жыйырма бла бир окуу уюрунделендип кыраганла, грамотала, ача сауугала берилдиклиде.

Быйыл республиканы школлары сауйады 91 786 сабий келидик. Озган жылда бла тенгешдирп кыраганда, аладан аз тойюлда.

Биринчи сентябрьде школ линейкала болукудула, дерле КъМР-ни кырайлыгына 90 жылыгы бла Байлалма тематика аслам жерни алыктыды. Тамата класслада уа экинчи ююнде ДОСААФ-ны 85 жылгыгына жоралп, аны тарыхыны юсюнден кишилик ни дерслери бардырылгыдыла. Алагы ол организациядан кыонокылда да келидиклиде. Август кенгеште окуучулары бу жаны бла ашы юйрөгөнде да сауаланырыкыдыла.

Он юн республикада кеп кыуанчыны ише бардырылгыдыла. Бизни министрство бла бирге сабийлеге театр байрам хазырганды. Анга шахар школну окуучулары кыатышдыла. Байрам Нальчикде сабийлени бла жаш тёлёно чыгармачылыкларыны ююно арабында бардырылгыдыла.

Ачыры 3-чи беттеди.

Билимни ююню атылган материалла 3-чи бетде басмаландыла.

Саугадау

Кеп сабийли юйрөгөле - гитче автобуса

Тюнеме Правительствоно ююнде Къабарты-Малкъарны Президенти Арсен Канок беш эм андан да кеп сабий ёсдореген аналаны сауалаганды. Бу чычууну жуушуну тамамлап башлары алдында республиканы башчысы КъМР-де улуу юйрөгөле болушугу сау системасы кыралганын белгилегени. 2006 жылдан бери кеп сабийли юйрөгө көч эм андан да кеп балачык ёсдорөгөле саналгандыла берилген эсгергенди. «Демография болууну игиледириудю-2007 жылда жарашдырылган республиканы программа сыны хайырганда а кыаганакланы араларында елгенени азайтырга, адамларыбызны жашуу ёмюрлерин узайтырга он чыкгычын чертенди.

Президент арт жылда юйрөгөле болушугузга кыаллы мадарла этип-егерлери юсюнден да айтканды. Аладан бери: «Ана макатулукчу» майдады токташдырылды. Он эм андан да кеп сабий ёсдореген аналарга ма он саууга бла бирге микроавтобус бериледи. Беш эм андан да кеп сабий ёсдорегенге уа хар балачык ючюн 7 миң сом тёлө бериледе. Битеу да кеп сабий ёсдорегенде 72 ана алай машина кыюлу болганды. 2007 жылдан бери 94 ана сауаланганды.

«Мен сизни алгыгызда баш урамы, сизни кыагыгызына мағаналыгытын бла улуугурун айтпай аныглатхан окуна кыйынды», -

Кеп сабий ёсдорегенге уа майда бла бирге ача саууга берилгенди хар балачык ючюн 10 миң сом. Бу жол он сауугага 12 ананы ичинде 7 сабий ёсдореген бейоанлы Фатимат бла 6 сабийли болган Аблай Татъна да тий ишли болгандыла.

КъМР-ни уруну эмдэ социальный айнутуу министрини Тубейланы Альберт, Президентте кылар: «Тиме бошлады»,- дегениде, ол, ол, ишаргандыла: «Мен а бу бошалам бек сюерик эдим, кеп сабийли аналарга бир да эримей сауугала берип туру эдим»,- дегени. Ызы бла уа: «Алай юйрөгөле кеп болуп ючюн, бек болгын онгыны тиийлицима хайыргандан да болмак, алай мындан ары анга эни э бурлукубу. Биз сабийле не кеп тусаала, анга кыуанган этеби. Улуу юйрөгө асыры кеп болгандан бюджетибизде алагы бирге ачы жетишпей башларча болмакчы»,- деп кыонокчиды.

Аналаны атыралдан Президентте ыспап сөзле айтпай 7 сабий ёсдореген Фатимат Нагоява бла 8 балчыгы болган Татъна Завина кыошуганды. Акырында Президент, Правительствоно учурашпай сауалангандан да бирге суратта тошгелениди.

Ачыры 3-чи беттеди.

Сёз жерни, сууну, ишсизликни да юслеринден барганды

КъМР-ни Президенти Арсен Канок тышнда бардырылуучу кенгештеринде, битеу да кеп сабий ёсдорегенде Анга республиканы районларыны, шахарларыны администрациялары тамагалары, Золыск районну элдерини башчылары эмдэ келечилери кыатышандыла.

Чекде Президентте эмдэ аны биргисине келгенге району администрациясыны башчысы, эпиле да жарык тобогенди. Алайдан Арсен Канок социальный объектеге тебирегениди, ала не халда болгычынын керор мурадла, бек алгыла он эпиледе деп ишленген журтлагга кыраганды. Адамланы эски, олоуп чекте жетген юйленден кечорюно программасына кере Золукокежени кесинде битеу да эки сафардалы орти, Боломажелекде да бир коттеж оюгенди. Алапы ишлери кирди чыккындан сора республиканы башчысы отула бир кесек улрак болса керек эди, дегени.

Юйлени бирини арабында алагыга

Ачыры 2-чи беттеди.

Топалайчык

Өзгөчкчлөк Арина бля Алина Эгдугулвала. Ала Нальчик шаарда жашайдыла, 1 жыл бля 9 айлары болады.

Тобешуи

Болгъан затлагъа - башха кезден

Быйыл 90 жыл республикабызда сора да, Т. Малъбахов атлы миллет бийлигетокъа да болады. Ол эки датбага жоралп, мында тарых имуланна доктору Тетулан Алим эм тарых имуланна кандидаты Амриби Кармов бля тобешуи болганды. Ары келгенни алында алында доклад эитип, ала ны кеп сорууларна жуупа да аттендила.

Бек алгъа уа жыйынганланы мындагы «Становление и развитие государственности республики» деген кермочу бля шагърыендрендила. Ол да байрамга жораланганды. Аны «Озган жылга бля бюгюн», «Республика бля тенг», «Культура. Искусство» эм башха бляомлеринде сурталны, китапнаны, газет материална да хайрланп, муну кызарганла теманы топу ачыкълангандыла.

Сора сөз кыомакълугъа берилгенди. Кармовну «Национально-

ПРОБЛЕМА
Тазалыкны биз нек сакъларга суймейбиз?

Долгоскоден Хасаниягъа кепор бля этген жеде сеп жаньада Нальчик эм Натр Уа черкүүлери конларында адамла терке топперинде олтурпу солурга бек сюедиле. Алагъа юйюрлери, сабийлери бля, кыуым-кыууны болуп келгенле кепорле.

Ол бошдан тойлодо. Быйла ны табигъаты, керти окурна, аридуда, судан ургъан желик кызырда да сериусплок береди. Жарьсаугъа, ол аламатлыкны сакъларга керек болгъанын ангъламатълан бардыла, бизден сора не да болсун, дегенле. Аладан сора кылау-кылау багуш кылады. Тегерек кыгъатгадан, мийла эм политзилден шешпадан, керуулпадан толууду.

Быйла кызулетте да кеп тоберге болукьуду: кир-кипчикке деп эни орунла салынып тургъанлы, адамла шешаланы, банкаланы, морожаны тышлары ала ны кыларганды атып кетедиле. Бирле уа юйлеринде багушну машокга жыйп, аны суу боюруна атып кыюдыла. Ала ны уа иле, киштикте, кыргъала жыртып, чачып, илеринде хылы-мылыны тегерекге жадыла.

Анга не амал эитин? Аны ююсонден биз ол тийреде солугъан кир кыуым агъага соргъанбыз.

Нурмагомедова Фая,
медицинск. Адамла ала ны кир-кипчикки керсом, кеплом аман этеди, жюегим кыйналады. Тазалыкка турругъа суймеген быхмысызла не этериксе, бир да бийлемле. Юйренгенлери ол болур.

Солтанлы Жанна,
парикмахер. - Жайда биз суу боюнча бир нече кере барып солубуз. Алай кесибизден сора бир заманда да кир кыюоп кетмейбиз. Кыалган-кыуулгъанланы пакетлеге жыйныб. Аны да биргебизге алып кетебиз. Ол тийреде иле, туарла айланганларын, ала пакетени чачканыран да уста билебиз.

Алай биз кыыздан тазалыктын башха алап этмейдиле. Соумра кепил, шешаланы, кыгъытланы, ашгъандан сора кыалган-кыуулгъанланы керсок, алай хычууну тиймейди. Сора солур заманыбызын кир кесегин ма ала ны жыйнуугъа кыоратырга тошеди.

Люба Савагеева,
студентка. - Баям, бизге алай жерледе тазалыкка, тизгинликке кыаргъан службала керек болупла. Не десег да, бу курорт зонады.

Алай ош ишле хакъына болукьу тойлодоле. Машина бля суу боюнча этгенден 200 сом, жалу келгенден 100-шер сом алынырыкды. От этрге сюйегенле уа аны багъасы башхады - эки жою сом. Тилегенеге стол, шиттикле да берилликдиле.

Секвос, аны жаратылмаган да бардыла, алай биз соргъандан аламасы уа кызыкъларын билдиргенди. «Алама шукур, кир-кипчиден тазаланырык, от тошереге да кыорктуу болмаз», - дегенди.

Мен да жаратканма предприниматель жашны башламчылыгын. Бу ахшы ишге ырызлыкълары болмагъанла уа айтыргым былайды: ариу, таза, тизгинли жерде солугъан иги болур, багушну иинде тургъандан эсе.

Басмага ХОЛАПАНЫ Марзият
хазырлаганды.

Азамат Жукюв,
аспират. - Мен билгенликден, тизгинликке участка полицичкыла да кыарарга керкедиле. Алай тойлоп эсе, аны ала ны боюнларына борч этип салынуу хатасы болмаз. Тегерени кирлендрип - ол да бизге буукьулук этюдо. Полицичкыла, суу боюнлары тертерк жююлап, ним не хата этпери керек, керек болса, тазир да сапала, адамла биле-биле тазалыкка жашаргъа юйренер эдиле.

Азаматлы Валера,
Нальчикде жашайды. - Мен кеп тыш кыярпадан болгъанма, алада да адамла аспамысында суу боюнлада солудула. Алай ала ны культуралары башхады, анда тюнн кыйыны жерге атсан окуда да урушула, жууага таргьрыла, бизде уа нек этесе алай деген кыргъа окурна кыоркъадыла.

Нек дегенде жууаны орунна кыюп тергеде болур. Андан сора да, Европада адамла аспам солугъан жерледе хар атламдан кир-кипчикки атарча орунла бардыла, бизде уа ала ны тамырлары бля чыгарып атадына, урлагъан этедила.

Татьяна Дышкова,
юй бынзе.

- Паркдан чыкълан жерледе кир-кипчикки атып орунна салынса керек эди. Ансы аны кыюула агъа, шахарны рампары бля айланп турса, бир деп бир орун таппайса, тапсан да, ол да эрибуру бля толуп болур.

Марат Бижев,
студент. - Быйлаада олтуруп, ыларпадан болгъан кирни кыюоп кетгенни суратка алып, Интернетте чыгарырга керкеди. Анда кеслери керседе, сакъшы этерле, шешаны атаймын, кыаламын деп. Ол бир. Андан сора, дагында суу жагъанса, адамла аспам солугъан жерледе видеокамерла орнатаргъа тийишпи.

Ол кон суу жагъада солугъанла сорганларыбыз кеслерины торло-торло оюларын айтхандыла. Предприниматель жашпадан бири уа, кеп селесе турмай, ишны кыгъа агъанды. Ол мындан ары черени жагъларыны бир кесегин дайым да тазалай тургъаргъа. Бари солурга келгенлени башха жумушларын да жалчытырыкыла.

Алай ол ишле хакъына болукьу тойлодоле. Машина бля суу боюнча этгенден 200 сом, жалу келгенден 100-шер сом алынырыкды. От этрге сюйегенле уа аны багъасы башхады - эки жою сом. Тилегенеге стол, шиттикле да берилликдиле.

Секвос, аны жаратылмаган да бардыла, алай биз соргъандан аламасы уа кызыкъларын билдиргенди. «Алама шукур, кир-кипчиден тазаланырык, от тошереге да кыорктуу болмаз», - дегенди.

Мен да жаратканма предприниматель жашны башламчылыгын. Бу ахшы ишге ырызлыкълары болмагъанла уа айтыргым былайды: ариу, таза, тизгинли жерде солугъан иги болур, багушну иинде тургъандан эсе.

тургъанлы ай болады, ол себеден бизден хата жоку. Ингир салып кыады жоронгенден кеслери сорурсу, сюминчагъа ала ны кыайтан терлери болса.

Анымы шитдиле ююсю да, бир жолга гуазада этип башпадыла. Чачын жуургъа, ним кыдалга бля товерге кыабыз базынганын бу жыйыны ара-

Терсликлиз терсленген Мухтар

Тыш подьезден чыкъланлы, тишюршлары арасына тошюда да кыалды. Ма-а, «сагынганыны башы босагъа тобонде» дегенле, кыаргъа муну кыатыбыз гыла келип кыалганын деп, Сафарга бийайды, эки колуну да белине салып, сюевди.

Мухтар алыктын уналмай тура эди да, юсюне суукъ суу кыргъан адамла болп кыалды. Башка эки тегини юй бийелери да Айшат жаны болгъанларын башларын агъа-артка ойнатханырандан билдирдиле.

- Иманым хакъына, бу бизни кишиле хар ингир сайын сюи юйюнде не этедиле, аны бери бир айтыч - деп тохтаты Айшат, кыалган кыюншула да ююне кыаратып.

Танг атхыны бу дауруну сылтау неден болгъанын энди ангълый келген Мухтар, быйла деп жуууды:

- Айшат, Халимат бля Жанарсыздан бири окуна телефон фа блевшип: ол бири сора, сенде

сында жангыз эр киши ачылганы кыалды. Алай айтанлары бусагъат этип кыюдыла дегенча, Мухтар, терк-терк атлап, алапдан мулд болду.

Кючлени биринде кыюнушу кыийини бирге тобердиле.

- Апан, Мухтар, манга не делген бир башка эти, Сени бля сериунден бери кыатын чай кыайтан деп бермедиле.

- Сафар, сен кыайнысы, биздеги тракторда жуу жууу болгъаны иммигримини жуууды, селешген да этмедиле, - деди Харун.

- Харчуларын жыйып, энди керне деп тургъанлы, кючтен тайгъама, - деб а Кванамат.

- Сейрисиз сиз, ненча кере айтамка, тиширлуула жортуулуга чыкъларгъа, манга да билдиргиз деп. Башыгызы ишлеменгени энди менденчи юйюсюс? - дегени айтып, Мухтар юн кыюнушун да таргъыуларын терк тыды.

МАМАЙЛАНЫ Алий.

Тинтиу

Бузукьулкъланы кетериге болжал салыннганды

Россеини МЧС-ини КъМР-де Баш управленясы билим бери урעדженялары ол тошоуге хазырлыкъларын тинтир муртада надзор-профилитак операция бардылары. Аны кезиуянде кыярал службала ны кючлери билим бери урעדженяла ол тошоуно бля анда адамла сплоуно профилитаксан бардырууда, бу ишни тамамлаугъа МЧС-ини система сына кирген органлары, право сакълалуу органлары бля жамауатыны кыатышырууга энчи эс белонгенди. Андан сора да, КъМР-ни Правилествосуну бегимине тийишликде сабийени эм ала ны атааналарны арадырыганды.

Бусугада учтада 359 билим бери урעדжене туруды, ол санада 232 школ, 36 школгъа дери билим берген эмда 91 башха турюло билим берген урעדжене. Бюгонолкеде ала ны 308-де тинтиу ишле бардырылганды. Бу турюло урעדженяла да ол тошоуге кыажуа кыоркьузузукьуну жорукъларын бузугъа мекъамны агыачдан этилген жерлерин ала жанмачха амалда этилмеген, ол тошпенде, аны ецолторго бек биринчи керекки запланы эм энчи болудуку эту устрействованы болмагъанлары, отну ецолторго бля жаалчхан сист-

темыны жокълугу неча аны сыннып тургъаны саналдыла. Алагъа керок башчылаа ол тошоуге кыажуа кыоркьузузукьуну жорукъларын бузугъа бля байламлы 1 361 багушну тозетирге боурулганды. Ала ююню 122 окуу юйлен башчылары эм 44 юридический лицо административ жууапла тартылгандыла.

Социальный сфераны объектелери ол тошоуге кыажуа хазырлыкъларын ецолдор муртада «Республикалы শেষевои программы ююсонден «2007-2012 жыллада Кыабарты-Малкъларда социальный сфераны объектелеринде ол тошоуге кыоркьузузукьулкъларын жалчытыр» деген закон шыдыла. Аны программасына кирген мероприятыяны бардыруу ююню, республикалы бюджетден 808 миллион 900 миуч сом белонгенди. Андан сора да, арт беш жылда Россеини МЧС-ини КъМР-де Баш управленясы бля Кыабарты-Малкълары Билим бери эм илму министрествосуну бирге ишлеуери республиканы билим бери урעדженялары ол тошоуге кыажуа кыоркьузузукьулкъларын иги да ецюрденди.

Мурат АПАЖИХОВ,
Россеини МЧС-ини КъМР-де Баш управленясыны пресс-службасы.

дери кыюп, бильюп ойнарга, салкын карфеледен биринде сыра таргьрга, башха «ариукалга» кыонакълугъа барырга еч болгъан кишиле бардыла.

Базарда биришер точканылар аны ба барды. Кими такха кегетле, башхасы чурукъла, юючюсю жыйрыкла сагында ахча жадуруудадыла. Халкыны ашатхан, кишидренгенле да бля болсала да, кишилерин ингирде юйеринде тапмайдыла.

Тарт кыюну бир жерде бек тарты жашайдыла. Сафар, Харун, Кванамат - айланжюкье, юйдегиле да болмагъан Мухтар а юенден чыкъларгъан, Алпахны бир тоз каулу. Ингирде юйюрлери-ринден кыачулула барысы да бирча: «Мухтар шыкълуу кыалы тура эсе да, керюп келейик», - дей да, юйдегилерин алда да, кет.

Мухтарны уа ол затдан халыры болмай, кечелени телевизорга кыярал ётюрюди. Бу юн хайырсыздан бири окуна телефон фа блевшип: ол бири сора, сенде

кыонакъда болгъанымы айтырса дегенди.

Ичи у быйлы болду Юн кыюнушу да бир бек бля келешинде, ингирде кетип, эртенчикке да юйлерине келмей кыалдыла. Мухтарны уа та болуп кыалгъан кыюнуларындан халыры жоку. Сакълын да гымык жоюлап, битеу юсю жылтай, ишге тебиреди.

Тыш подьезден чыкъланлы, тишюршлары арасына тошюда да кыалды. Ма-а, «сагынганыны башы босагъа тобонде» дегенле, кыаргъа муну кыатыбыз гыла келип кыалганын деп, Сафарга бийайды, эки колуну да белине салып, сюевди.

Мухтар алыктын уналмай тура эди да, юсюне суукъ суу кыргъан адамла болп кыалды. Башка эки тегини юй бийелери да Айшат жаны болгъанларын башларын агъа-артка ойнатханырандан билдирдиле.

- Иманым хакъына, бу бизни кишиле хар ингир сайын сюи юйюнде не этедиле, аны бери бир айтыч - деп тохтаты Айшат, кыалган кыюншула да ююне кыаратып.

Танг атхыны бу дауруну сылтау неден болгъанын энди ангълый келген Мухтар, быйла деп жуууды:

- Айшат, Халимат бля Жанарсыздан бири окуна телефон фа блевшип: ол бири сора, сенде

Бир ыйыкълугъа гороскоп
29-чу августдан - 4-чю сентябрнге дери

Къочхара. Ыйыкълан ал конлери кылабынырак болукьудула. Геюрге юкенден байыны конне дери не торло чырмаудан да да куулукьулук, колукьивте атыгъаны айдалырыкьы. Солу кондеде кюч-кыаруугъуза азайгъан кериюрокюдо.

Танах. Иш бля билламы тобешулетте иги кезиде. Бараз эм байрым кондеде кесиғизи тп жюрте билгенгиз бля ёхтемленирикьы. Солу кондеде мюзикагъа тынгалыгыз.

Эгиле. Баш конден окуна ишны кыгъпа тири алгыгыз. Бараз конде ишгизини, жашуаууну ююсеринде иги сагъш этгиз. Солу кондеде ююююгъоде жумушлагъа кыарыгыз.

Акрычабылга. Буйыкълан тилиригиз иги хайыр келтирилдик, коллегаларыгыз бля баймакълугъа да кючленерикдиле. Аны хайырандан бараз эм байрым кондеде этген муратгыызга жетерикиз.

Аслана. Заманы оюдумрагъа - сизге иги хайыр да, ыраатлыкь да келтирилдик. Бараз эм байрым кондеде онучу бля даууашыгъа тошерикди. Солу кондеде тилириктас этмегиз, жуюукагъа эс бургууз.

Кызыла. Сиз алгъа иширге келтирилдик, сиз Ыйыкъланы ахырын да жуукъларыгыздан неча шубкъларыгыздан бирле-ри болушукьу тилерикди, кыюлуздан келгенча болушугъу.

Базманна. Кюлултруза ахча бар эсе - барарга барыгъыз. Бараз эм байрым кондеде бек магъаналыгъа санагъан ишлени кыгъпа тукел алыгъыз, кыатыгъадагыла да кючланд келгенча болушукьулукьула.

Акрырапа. Буйыкълан ишде ахчы атламы этерикиз. Бараз эм байрым кондеде ашыгъулукь этмегиз. Солу кондеде бек тири болукьулукь.

Садакъчыла. Ал кондеде кыыйын ишлене башларыкьысыз. Алгъа бек кыыйн болушукьу, орта конде дери чырмаудан кыупулуп, этген муратгыызга жетерикиз. Байрым конде онучу бля тобеширикди, андан хайыр да тошер эгиз.

Текем ююзле. Ишигизин ашыкълый этгиз, коночог алгъа тюрте эсе да. Ишигизини да ол заманда тыгыны этерикиз, хайыр да ол заманда алыкьысыз. Ыйыкъланы ахырын энчи сиеге керек болмай кыагъан атыгъыны иги блягъа сатарыкьысыз.

Суукъуила. Ыйыкълан ал конлери онгъу адамла бля тобеширге тат кезиде. Ол заманда сизге эс бурмай кыюймазла, болушукьу да этерле. Солу кондеде тобешуле болукьудула.

Чабокъла. Хар не жаны бля 18-Зыян, тазакь да кериюрокюдо, бийик социальный статуска жетишуде да иги кезиде. Жашуаууызга, тегерекде бля тургъан ишлеге ырыз болукьусыз.

Тинтиу

Урעדженялары ол тошоуге хазырлыкъларын тинтир муртада надзор-профилитак операция бардылары. Аны кезиуянде кыярал службала ны кючлери билим бери урעדженяла ол тошоуно бля анда адамла сплоуно профилитаксан бардырууда, бу ишни тамамлаугъа МЧС-ини система сына кирген органлары, право сакълалуу органлары бля жамауатыны кыатышырууга энчи эс белонгенди. Андан сора да, КъМР-ни Правилествосуну бегимине тийишликде сабийени эм ала ны атааналарны арадырыганды.

Бусугада учтада 359 билим бери урעדжене туруды, ол санада 232 школ, 36 школгъа дери билим берген эмда 91 башха турюло билим берген урעדжене. Бюгонолкеде ала ны 308-де тинтиу ишле бардырылганды. Бу турюло урעדженяла да ол тошоуге кыажуа кыоркьузузукьуну жорукъларын бузугъа мекъамны агыачдан этилген жерлерин ала жанмачха амалда этилмеген, ол тошпенде, аны ецолторго бек биринчи керекки запланы эм энчи болудуку эту устрействованы болмагъанлары, отну ецолторго бля жаалчхан сист-

Сезбер

1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
13	14	15	16	17	18	19	20	21	22	23	24
25	26	27	28	29	30	31					

ЭНИСЕ: 1. Мангълал чан. 5. 31. Мал кыз. 8. Келечиле кыаны юйюню аны алгырга баруучула. 9. Социалист Урунууну Жигити. Грудыны сыйлы художини Черетелени аты. 10. Чапман бургу. 13. Ушакъ. 15. Губуруштан зат. 16. Олун «ашуу». 17. Алышашыр. 20. ... де Жайыери. 21. Кенеге улуу келю кыанатын. 22. Школун начальны. 23. Биреуге къасысанг, ары керени тобешире болукьусыз. 25. Административ кезиушуну. 27. Ары таш жарашмай да кыалчууду. 28. Татлыны бирси жанш. 29. Жигит, кыаруулу жаш. 30. Елюкге окулгъан тылек. 31. Сыйты жор.

ЕРЕСИНЕ: 1. Бек уаэкьуздан жуюукагъа келтирип керюзтенин оптикка прибор. 2. Тапанча. 3. Биенни гебенде, тише бир бирге жайышын кыатарла. 4. Чай ичмеу кер. 5. Келгенде топиолуп, кыабуугу ариулауын бишген нартоку. 6. Жаш. 7. Алыкча отха салынганым ётмек.

АДЫГЪА СПАЗЪА: «Кабардино-Балкарская правда», «Заман», «Советская молодежь», «Горная республикалы газетлени», «Ошмакхо», «Минги-Тару», «Литературная Кабардино-Балкария», «Нур», «Ююр», «Солнышко» журналналы редакциялары, КъМР-ни Жазуучуларына бля Журналисттерини сююсолары, «Эльбрус» китал басма, Кыабарты-Малкъларны радиосу КъМР-ни культурасыны сыйлы кулчулары, журналистлары ветераны, жазуучу БЕКА

НОВ ЧИЛНИ Машевичени аны кыарындаш Чамал Машевич еглени бля байламлы, бушу этип, кыагыгыз сөз бередила.

«Заман» газетини редакциясына ишленген аны штатда бармаган корреспондент **ЭФЕНДИЛАНЫ Жахдаууну** жашы **Эрменбегие** кыарындаш **Тембот** заманасы ауухуна бля байламлы, бушу этип, кыагыгыз сөз бередила.

УЧРЕДИТЕЛЪЕ-КЪАБАРТЫ-МАЛКЪАР РЕСПУБЛИКАНЫ ПАРЛАМЕНТИ БЛЯ ПРАВИТЕЛСТВОСУ

<p>Баш редактор АТТАЛАНЫ Жамал</p> <p>РЕДКОЛЛЕГИЯ: БЕШПАЙЛАНЫ Мулагин (баш редактору орунбасары), КЪОНАКЪЛАНЫ Хасан (баш редактору орунбасары), АЛИКАЛАНЫ Владимир, БИШПАЙЛАНЫ Аминат, ТЕКУЛАНЫ Хауа, ТОКУМАЛАНЫ Хусеин, ТОКЪУЛАНЫ Борис (жууалпы секретары).</p>	<p>ТЕЛЕФОНЫЛА: Редактору прайбаны: 42-63-01. Баш редактору орунбасарлары - 42-38-21 47-26-22. Жууалпы секретарь - 42-66-85. Секретарь - 40-93-62. КОРРЕКТОРА - 42-63-52</p> <p>РЕДАКЦИЯНЫ БЕЮМОНЛЕРИ: Жанауат-экономика бляом - 42-67-68, 42-24-02. Экономический бляом - 42-66-73. Култура бляом - 42-75-82, 42-68-72. Социальный политика бляом - 42-66-76, 47-27-59. Жауапкыла эм спорт бляом - 47-26-39, 42-66-71. Псыхология эм реклама бляом - 42-37-94. Тырмакча бляом - 47-31-28. Сурат адычууа - 42-75-82, 42-66-76. Бухгалтерия - 42-30-87. Операторла - 47-26-28, 42-39-65.</p>	<p>Редакция авторла бля кыагыгъа жюрготмейди. Къюл жамаалыга рецензия этилмедиле эм ала артха кыатырмадыла.</p> <p>Газетде басмагъанын материалда айтылган оюмла редакцияны оюму бля келешимге болукьудула. Алай аныктан хар зат юкюю, Россеи Федерацияны басмын ююсонден Жауаптуу тийишликде материалны авторлары келери жууаумыла.</p> <p>Редакция авторлардан 400 гетте тизгинден (машинкалыкыла кагъазга 5-6 бет) келю азамды.</p> <p>Газет Басмагъын эм асылмы информационын эртенжыкылары жуорууду жаны бля Кыабарты-Малкъларын инспектида 1994 жылда 14-чю июнда регистрация этилгенди.</p> <p>Регистрация номер —H1-0066. Индекс - 51532</p>	<p>Газетини басмагъа КъМР-ни Жаш тилери аман жамауат жериндегиле ишлене жаны бля министрествосуну компьютер станциясы хазир этгенди.</p> <p>Газет «Тетраграм» ООО-ну типографиясында басмагъангады. Нальчик шахар, Ленин аты проспек, 33</p> <p>Газеттини илерине таптыруу ююню КъМР-ини илерице суваяны федеральный управленясы жууалдыла. Телефона: 42-26-51, 42-19-97</p> <p>Газетини роинидагы сакъуу ююню КъМР-ини «Роснефт» акционер обществосу жууалдыла. Телефон: 42-69-34</p>	<p>РЕДАКЦИЯНЫ АДРЕСИ: Аликаланы Владимир де-журный редактор; Кетечиланы Зульфия - жууалпы секретарыны орунбасары; Акушланы Феруза (1-2-чы бөтле), Зезаланы Лида (3-4-чы бөтле) - корректорла.</p> <p>360000, Нальчик шахар, Ленин аты проспек, 5</p> <p>электронный почтасы: elbor_50@mail.ru</p> <p>Тиражи 3500 экз. Заказ N93132</p>
--	--	--	--	--